

План роботи наукового товариства «Пошук» на 2024– 2025 н.р.

<i>Місяць</i>	<i>Тема</i>	<i>Мета</i>	<i>Відповідальні</i>
<i>Вересень</i>	Підготовка організаційних зборів, проведення діагностування учнів	Обговорення й планування роботи на рік	Керівники відділень, практичний психолог
<i>Жовтень</i>	Проведення організаційних зборів Наукового товариства «Пошук», обговорення результатів діагностики учнів. Вибори до ради наукового товариства. Визначення тематики засідань Ради наукового товариства. Робота наукових секцій. Ознайомлення з рекомендаціями щодо оформлення наукових робіт, власного захисту.	Обговорення й планування роботи на рік. Аналіз діагностичних матеріалів. Ознайомлення з Положенням про Наукового товариства «Пошук»	Рада наукового товариства, практичний психолог, керівники відділень.
<i>Листопад</i>	Робота наукових секцій. Співпраця з науковцями. Лекція «Методи наукового дослідження». Практикум «Оформлення підсумків наукового дослідження, захист, критерії оцінювання». Шкільний етап захисту наукових робіт учнів. Проведення шкільних інтелектуальних конкурсів та турнірів.	Обговорення тематики наукових робіт учнів, організація публічних виступів гімназистів.	Керівники відділень, учні-члени наукового товариства, учителі-предметники, науковці.
<i>Грудень</i>	Міський етап захисту наукових робіт учнів. Участь у міських інтелектуальних	Підготовка матеріалів, аналіз готовності до проведення міських	Рада наукового товариства, керівники відділень, науковці

	конкурсах та турнірах.	конкурсів.	
<i>Січень</i>	Робота наукових секцій. Співпраця з науковцями.	Підготовка робіт до обласного етапу конкурсу- захисту МАН.	Керівники відділень, науковці
<i>Лютий</i>	Робота наукових секцій. Співпраця з науковцями.	Підготовка робіт до обласного етапу конкурсу- захисту МАН.	Керівники відділень, науковці
<i>Березень</i>	Результати участі учнів в міських і обласних інтелектуальних конкурсах.	Аналіз діяльності відділень, обговорення тем наукових робіт на наступний рік.	Керівники відділень, керівники наукових робіт
<i>Квітень</i>	Робота наукових секцій. Проведення зустрічей з науковцями, організація візитів до наукових інститутів, лабораторій, центрів.	Організація групових та індивідуальних консультацій. Узагальнення результатів.	Керівники відділень, науковці, практичний психолог
<i>Травень</i>	Підсумки роботи за рік. Участь членів Наукового товариства «Пошук» в урочистостях у Балі олімпійців.	Аналіз результатів роботи за навчальний рік.	Керівники відділень, керівники наукових робіт
<i>Червень</i>	Робота літньої школи Наукового товариства «Пошук»	Організація роботи в секціях, створення власних науково- дослідницьких проектів.	Керівники відділень, члени наукового товариства.

Основні вимоги до написання наукової роботи

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ

Загальні положення

В основі вибору напрямку повинна лежати зацікавленість учня. Назва наукової роботи повинна бути лаконічною, короткою, відповідати суті вирішеної наукової проблеми, вказувати на мету дослідження та його завершеність. У назві не слід використовувати складну термінологію.

Зміст роботи необхідно викладати стисло, аргументовано, уникати бездоказних тверджень.

Підготовка до написання роботи

Наукова робота – це самостійно виконане наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результати власного пошуку, власні висновки. Її якість може бути визначена за такими критеріями:

- актуальність;
- складність, науковість, повнота розкриття теми;
- аргументованість висновків;
- елемент творчості;
- стиль, грамотність.

Вибір теми:

- урахування зацікавлень, сил і здібностей учня;
- актуальність;
- новизна;
- достатність фактичного матеріалу (особливо для краєзнавчих тем);
- “виграшність”.

Структура наукової роботи

Наукова робота повинна мати:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності)

Вимоги до змісту наукової роботи

Титульний аркуш містить назву територіального відділення МАН, а також відомості про базовий науковий, вищий навчальний, або навчальний заклад,

у якому виконана робота, прізвище, ім'я, по батькові автора, назву наукової роботи, наукову ступінь, вчене звання, , прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника, місто, село, район області, рік подання на конкурс. **Зміст** – це друга після титульного аркушу сторінка, в якому визначена структура (план) наукової роботи з назвами розділів, підрозділів, та номерів початкових сторінок.

Перелік умовних позначень. У випадку вживання у науковій роботі специфічної термінології або маловідомих скорочень, нових символів та ін., після другої сторінки змісту необхідно навести їх перелік окремою сторінкою. Перелік слід друкувати окремими колонками за абеткою зліва, у першій колонці скорочення, у другій розшифровку.

Вступ (без заголовка). У вступі необхідно розкрити актуальне значення теми та стан її вивчення (хто з науковців працював над нею, що вдалося з'ясувати, що ні, які питання потребують подальших досліджень). Далі формулюється *мета та завдання* дослідження, обґрунтовується важливість його проведення. Визначаються *об'єкт та предмет* дослідження, висувається *гіпотеза дослідження*, визначаються *методи*, якими буде користуватись науковець для виконання свого дослідження. Необхідно вказати у вступі де могли б бути використані проведені дослідження. Вступ не повинен перевищувати 2 сторінки.

Головна частина роботи складається із розділів та підрозділів, пунктів та підпунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки. У розділах основної частини подають: загальну методику, методи досліджень та вирішення задач, результати теоретичних або експериментальних досліджень, їх аналіз та узагальнення, огляд літератури за обраною темою.

Висновки не повинні мати зайвих слів, в них необхідно відобразити найважливіші результати досліджень, звернути увагу на якісні та кількісні показники здобутих досліджень.

Список використаних джерел повинен бути оформлений бібліографічно грамотно у алфавітному порядку. Список використаних джерел не нумерується.

До **додатків** слід віднести допоміжні малюнки, таблиці, тестові питання, питання анкетування та інші матеріали, що не увійшли до теоретичного тексту. Додатки розташовуються кожен на окремому аркуші нумеруються буквами (Додаток А) мають назву.

Зверніть увагу:

- Зміст дослідження має відповідати меті. (Остерігайтесь заявити у вступі «багато хорошого і різного», а в основній частині – «як вивезе».
- Аналіз проблеми не повинен підмінятися викладом біографії письменника.
- Усі посилання повинні мати вказівку на авторів та джерела.
- **Самостійність** повинна бути головним принципом роботи: наївно думати, що члени журі та експерти, які здебільшого є науковцями зі стажем і мають значний досвід роботи з розвідками юних науковців, не знають головних джерел списування і не виявлять їх.

Хиба **реферативності** часто виявляється, коли в роботі відсутні новизна та авторський внесок, натомість вони замінюються «наскубанними» з різних, хай навіть авторитетних джерел цитатами.

- Логічність викладу, плавність переходу від одного питання до іншого.
- Доречність цитування. Наукова робота – не реферат, а розвідка. Тому максимальна кількість цитат – 1-2 на сторінку. Їх обсяг не повинен перевищувати 1/3 обсягу сторінки.

Типові недоліки:

- Неповнота розкриття теми
- Відхилення від теми дослідження.
- Описовість
- Нечіткість мети, завдань дослідження.
- Робота не самостійна.
- Відсутність власних висновків.
- Відсутність посилань.
- Недотримання наукового стилю викладу.
- Стилїстика.
- Грамотність.
- Специфічною «стратегічною» хибою роботи є «місцевість» теми роботи (типу «Іван * – видатний поет ***-щини»). Як правило, такі роботи вдало проходять районний тур (за рахунок почуття патріотизму журі), натомість на вищих турах вони часто отримують низький бал, особливо коли сам поет невідомий не з суб'єктивних причин. З іншого боку, якщо мета роботи – вдалий дебют молодого науковця, то така тема є навіть виграшною.

Вимоги до оформлення наукової роботи

Оформляється як курсова (дипломна) у вузах.

Обсяг – 20 – 30 друкованих сторінок. Не рахуються (але нумеруються) титульна сторінка, список літератури, додатки, таблиці (якщо займають площу сторінки).

Обсяг структурних частин:

вступ – 5-6 сторінок;
основна частина (2-3 розділи) – 10-11 сторінок;
висновки 2-3 сторінки

Кожен пункт плану починається з нової сторінки. Аркуші формату А-4, текстовий редактор Microsoft Word, шрифт TimesNewRoman, 14 розмір, полуторний інтервал. Вирівнювання по ширині.

Абзацні відступи: 3 – 5 інтервалів (або стандартний комп'ютерний).

Поля: верхнє, лівє й нижнє не менше 20 мм; праве – 10 мм.

На одній сторінці – 40±2 рядки.

Заголовки

1. Відокремлюються від тексту зверху і знизу 3 інтервалами;
2. Заголовки структурних частин (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ЛІТЕРАТУРА, ВИСНОВКИ) друкуються великими літерами симетрично до тексту;
3. Заголовки підрозділів друкують малими (крім першої) літерами з абзацу.

Крапку в кінці заголовка не ставлять!

Нумерація: Арабськими цифрами у правому верхньому куті без знака №. Першою сторінкою є титульна, яка не нумерується. Якщо в роботі є таблиці, кожна з них повинна мати свою назву. Слово “Таблиця” друкується з великої літери справа. Якщо у розділі одна таблиця, вона не нумерується, якщо ж їх кілька, то пишеться “Таблиця 1.1”, “Таблиця 1.2”, де перша цифра вказує на номер розділу, а друга – таблиці. Назва таблиці друкується посередині рядка малими буквами (перша – велика).

Ілюстрації позначають словом «Мал.» і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, що містяться у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад, «Мал. 1.2.» – другий малюнок першого розділу. Підпис з номером розміщується під малюнком.

Оформлення цитат: Після лапок або без цитатних посилань у квадратних дужках [2, 25]. Перша цифра – порядковий номер джерела у списку літератури, друга – сторінки.

Захист наукової роботи

Кілька порад, які допоможуть учневі добре підготувати виступ:

- підкресліть у кожному реченні ключові слова;
- при друкуванні виступу залиште великі відступи, щоб можна було записати доповнення у разі потреби;
- усі цифри в тексті запишіть словами, щоб не довелося підраховувати кількість нулів та розрядів;
- повторюйте іменники, уникаючи займенників;
- використовуйте прості слова і прості розповідні речення;
- не переобтяжуйте текст складнопідрядними реченнями;

Приємне враження справляє вільне володіння текстом, тому доцільно не читати, а лише стежити за написаним планом виступу.

Виступ повинен містити:

1. Короткий переказ вступу з усіма його пунктами (новизна, актуальність, дослідники, предмет, об’єкт, мета тощо).
2. Короткий тезовий виклад змісту. Розповідати потрібно не про об’єкт дослідження, а про **власні** здобутки у розкритті теми: що зробив учень? Що нового він відкрив? Які перспективи?
3. Короткі висновки.

Під час виступу: не хвилюватися, дивитися в очі колегам і журі. Говорити коротко і впевнено. Пам'ятати, що більше семи речень людська пам'ять не опрацьовує, тому кожна думка мусить вміститися в цей об'єм. Не боятися збитися – текст виступу має лежати перед очима і учневі пробачать заглядання туди. Звернути увагу на фрази, що членують виступ і активізують увагу: «як показало дослідження», «коротко повторимо хід думки», «підведемо висновки» тощо.

Типові

труднощі

Спляче журі. Якщо виступ уже 20-ий і далі – навряд чи вас цілком почують. Для протидії запасіть кілька «будильників» – прийомів активізації уваги журі та залу. Це можуть бути музична демонстрація, сценічна декламація учня. Його завдання – розбудити всіх. Якщо журі починає явно нудьгувати, то у Вас є ще один козир у рукаві – скорочений варіант виступу. Учень міняє стиль, швидко й активно закінчує доповідь – це може покращити її емоційний «шлейф».

Перебивання типу «закінчуйте!». Буває, коли вичерпано ліміт часу, або коли журі вирішило, що треба швидше закінчувати. І от фраза пролунала, а доповідач – тільки на середині. Вирішення просте: гучно лунає сакраментальна фраза: «*отже, підведемо короткі висновки*» і в учня є як мінімум півтори хвилини, коли його слухають. За ці півтори хвилини він повинен встигнути довести до кінця останню думку (30 сек = 2 речень) і власне зробити висновки (1 хв = 5 речень).

Технічні проблеми. Треба поставити пісню, а нема магнітофона чи CD-плеєра тощо. Тому: ніколи не сподівайтесь на проектор (його або не буде, або електрику вимкнуть, або розетки не такі, або ще щось). Якщо є графічні ілюстрації, майте на увазі – час розвішування їх на дошці і знімання, а також відповідна біганина по аудиторії може роздратувати журі, тому краще обійдіться силою слова. Демонстрація «з рук» виглядає несолідно. Дошки, до речі, може й не бути (коли виступи відбуваються в залі). Для музики майте з собою MP3-плеєр і маленькі активні комп'ютерні колонки – це застрахує від злого випадку, а також звеселить відпочинок :). Презентації у PowerPoint'і – це непогано, але знову-таки – достатньо дрібнички – і все піде шкереберть.

Питання журі. Їх мета – з'ясувати, чи насправді учень писав роботу (випадки учительського писання, чи навіть учительського списування – близько 40-50% робіт, і журі про це відомо). Питання можна умовно поділити на 3 групи: до тексту, методології і списку літератури.

1. Питання до тексту. Це найчастіше прості «зачіпки» типу: «що ви маєте на увазі, вживаючи термін ***?» І якщо робота під зав'язку напхана «екзистенціалізмами», «симулякрами» та «інтенціоналами», будьте певні – спитають все. Більше того, можуть спитати про доречність вживання термінології. Полюбляють поцікавитися знанням імен та доробків учених, на яких посилається учень (особливо коли їх багато і вони гучні).

2. До методології. Це питання типу «якими методами літературознавчого аналізу ви користувалися під час написання роботи?». Проінструкуйте учня.
3. Питання до списку літератури – невичерпне джерело конфузу учнів і розваги для журі. Не секрет, що більшість списків містять чимало книг, яких ні учень, ні вчитель в очі не бачили. І запитання «наугад»: «а про що йдеться в цьому дослідженні?» згубило чимало здібних юних науковців. Будьте уважними – не пишіть у списку зайвого, уважно вичитуйте. Особлива увага приділяється правильному оформленню, не полініться тричі його вчитати.

Для питань, відповідь на які невідома, є набір стандартних «відчіпок»: *«цей аспект проблеми не входить до об'єкту дослідження», «на жаль, час виступу не дав можливості розкрити це питання, але воно цілком описане в роботі», «на жаль, регламентований обсяг роботи не дав можливості розкрити всі сторони цієї багатогранної проблеми»* тощо.

Питання з залу – це найчастіше скромні спроби «завалити» конкурента. Їх потрібно повертати собі на користь і використовувати відповідь для точнішого розкриття своїх тез.

Особливу увагу слід звернути на **етикет виступу** – від зовнішнього вигляду до формул ввічливості. Нагадаємо: *«Високоповажний пане(і) Голово журі, вельмишановні члени журі, шановні керівники команд, любі колеги, всі присутні! Вашій увазі пропонується дослідження на тему....»*; *«Дякую за запитання....»*, *«Дякую за увагу...»* тощо. Взагалі, емоційне враження від виступу – це 49% оцінки.